

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

Жыві,
Беларусь!

№ 230 [243] 27 лістапада 1991 г. Серада.

ВЫДАЕЦЦА 3 КАСТРЫЧНИКА 1990 ГОДА НА БЕЛАРУСКАЯ І РУСКАЯ МОВАХ.

Орган
Вярхоўнага Савета
Рэспублікі
Беларусь

Конт.: у розніцу — 10 кап.
падпісы — 3 кап.

ФАКТЫ Аргументы Комментарии Суждения

Нам чужих рублей
не надо.
Но и своих

не отдадим
Правительство Беларуси
делает свои выводы
из сведений о том,
что другие республики
вводят собственные деньги.

Теперь граждане других
республик, у которых в банках РБ
открыты счета, смогут получить
свои деньги только по месту
жительства. Для этого, как
предусмотрено в распоряжении
Совмина Беларуси, необходимо
написать соответствующее
заявление.

Кстати, Национальному и
коммерческим банкам РБ дано
указание проинвестировать
заклады КПСС, как ска-
зано в распоряжении Совмина,
для «принятия решения о даль-
нейшем их использовании».

Анатоль ВІКТОРОВ.
Переплюнули
таксистов
МИНСК. Со вчерашнего дня
коммерческая цена
политрошки «Столичной»
в городе — 80 рублей
(у таксистов, как правило,
лишь 70 рублей).

Пожалуй, городские власти
решили все-таки известить оче-
редь за спиртным в коммерче-
ских магазинах, а заводно и
портянки неши-кошечки. До-
полнительная прибыль (разни-
ца между коммерческой и
предыдущей ценой) будет
распределяться следующим
образом: 80 процентов — в го-
родской бюджет, 10 — прои-
зводителю, 8 — торговле, 2 —
милиции.

Юрий НОЯРОВИЧ.

«Прощай, жизнь...»
Еще в апреле минские власти
приняли решение об открытии
медико-психолого-
педагогического центра
для оказания помощи
подросткам.

К сожалению, восьми юным
гражданам она уже никогда
не понадобится. Только за по-
следние девять месяцев столь-
ко подростков столицы, не до-
живших открытия центра, по-
кончили жизнь самоубийством.
Более 100 прибегали к попыт-
кам самоубийства, но их уда-
лось спасти после доставки в
больницу скорой помощи. За
это время 231 ребенок ушел
из дома.

Не пора ли «отдать» городе
все-таки открытию медико-пси-
холого-педагогического центра?
Иван ПЕТЯКОВ.

Дешево, но сердито
ВІТЕБСК. Щедрый подарок
сделал главврач Дома
ребенка Александр Захаров
медсестре поликлиники
им. Ликина Ольге Свейко.
Он продал ей всего
за 3 тысячи «деревянных»
свой служебный «Москвич»,
розничная цена которого
во много раз выше.

Чтобы придать лихой торго-
вой операции законную види-
мость, машину, которая была
на ходу менее четырех лет,
списали. Акт об этом был со-
ставлен исподтишка, без учас-
тия главного бухгалтера и тех-
нических специалистов. Вме-
сто них сочинительные бумаги по-
дмахнули две мажоритарки и
ниженки.

Приказ о списании автомоби-
ля с целью продажи его ме-
дсестре кинули никто иной как
заведующий городским отде-
лом здравоохранения Олег
Свейко, сын медсестры. То,
что «Москвич» принадлежал
ему, а не семидесятилетней ма-
ме, поймет даже воспитанник
Дома ребенка.

Сергей БУТКЕВИЧ.

Слушали. Постановили?

25 ноября Верховный Совет Беларуси посетил, пожалуй,
самая высокопоставленная за время его существования деле-
гация — Европарламента.

Кроме ознакомительных встреч с руководством республики
и народными депутатами, как сообщает БелаПАН, европарла-
ментарии повидались также с представителями наших партий
и движений (коммунистами, социал-демократами, народно-
фронтами, объединенными демократами и т. д.), узнали их
мнение о новом союзе, о будущем Беларуси. Гости воздержались
от каких-либо оценок сложив-
шейся ситуации. Больше слушали...

То на то и выходит
По данным департамента
статистики Литвы, доходы
средней семьи республики
достигли почти 1500 рублей.

Из этой суммы почти 80 про-
центов составляет заработная
плата, остальное — пособия,
различные доплаты. В целом

бюджет семьи в этом году вы-
рос почти в два раза, но при-
мерно во столько же повыси-
лись и расходы. В основном на
продовольствие. Большую часть
продуктов и промышленных то-
варов жители Литвы покупают
на рынке.

Вкратце
В течение ближайших двух
месяцев Украина выпустит
свои временные деньги-купоны,
которые будут в обращении
в республике примерно полгода.
Затем будет введена собствен-
ная денежная единица. Об этом
заявил заместитель председа-
теля правительства Государствен-
ного банка Украины Александр
Савченко.

Сенат конгресса США одобрил
советско-американское
торговое соглашение и предоста-
вление СССР статуса наиболь-
шего благоприятствования в тор-
говле с Соединенными Шта-
тами.

В течение декабря парламент
Японии рассмотрит вопрос
об отсрочке Советскому Союзу
части выплат по кредитам, ра-
нее полученным Москвой от Токио,
сообщает газета «Асахи».

В связи с резким обострением
ситуации вокруг Нагорного
Карабаха и в отношениях между
Азербайджаном и Арме-
нией Госсовет предложил прези-
дентам Азербайджана и Арме-
нии прибыть сегодня в Москву,
чтобы с их участием обсу-
дить положение и наметить меры,
необходимые для предот-
вращения эскалации конфликта.

Относительно тихо было вчера
в кризисных районах Хорва-
тии после вступления в силу
заключенного в конце прошлой
недели в Женеве соглашения о
перемирии между югослав-
ской армией и хорватскими
формированиями.

Тихий сапой
Уникальный пример
приватизации показал
Заводской райцентр
Белорусской столицы.

Тихо-мирно он продал за 250
тысяч рублей здание старень-
кого магазина. Как утверждает
специалист, остаточная стои-
мость этого «торгового барака»
всего около 7 тысяч рублей.
Но суть в другом. Коммерче-
ская операция была проделана
в тайне от райисполкома и
городских властей, то есть
самостоятельно.

Пока новый владелец — про-
изводственно-коммерческая
фирма «ЛАД» — интенсивно
проводит в магазине ремонт,
горисполком передал в про-
ектуру материалы по неза-
конной приватизации.

Виктор АНАТОЛЬЕВ.

Пресс-досье
Президент СССР Михаил Горбачев
предложил установить
контроль союзных войск на армяно-
азербайджанской границе в
зоне 5 километров с обеих сторон.
Создание подобной «буферы», по мнению Горбачева,
поможет уменьшить вероят-
ность открытых столкновений
между двумя республиками,
находящимися на грани войны.

Сенсационное сообщение в амери-
канском журнале «Форбс»
о намерении советского правитель-
ства продать с аукциона
тело Ленина, как известно, вызвало
бурю негодования у руко-
водства СССР.

Впрочем, такая реакция на откровенно
ложь неудивительна. Удивляет
другой факт. В том же номере
«Форбс» сообщал, что московская
корпорация «Чити» собирается
предложить международному рынку
ядерные взрывные устройства,
приспособленные для мирных
целей. Реакция на эту инфор-
мацию со стороны советских
властей не последовала.

(По сообщению радио «Свобода».)

Есть разгуляться где на воле
«на обезлюдивших полях
Нечерноземья», — заявил
в интервью журналистам
Борис Ельцин, — мы идем

уольных в запас
никуда.

Всем, кто хочет заняться
фермерством, земля будет
выделена, по словам президента,
без ограничения.

Гэты Закон вызначае дзяр-
жаўную палітыку Рэспублікі
Беларусь у адносінах да інва-
лідаў і мае на мэце ажыццэ-
ваць эфектыўныя меры па па-
ляпшэнню іх жыццёвых умоў,
абарону іх сацыяльна-эканамі-
чных і сацыяльных правоў і свабод,
замацаваных у Дэкларацыі аб
правах інвалідаў, прынятай Ге-
неральнай Асамблей ААН, Кан-
стытуцыі Рэспублікі Белару-
сь, гэтым Законом і іншых
заканадаўчых актах.

Інваліды маюць неад'емнае
права на павагу іх чалавечай
годнасці.

Дыскрымінацыя інвалідаў за-
бараняецца і праследуецца па
закону.

Артыкул 2. Вызначэнне па-
няцця «інвалід»
Інвалідам прызнаецца асоба,

Уроки для
амерыканцаў

15 юных жыхароў штата
Пенсільванія (США)
по прыгласенню Беларускага
камітэта зашчыты міра
і Міністэрства народнага
адукацыі прыехалі ў Мінск,
чтобы пазнаёміцца
с жыццём беларускіх
свертнікаў.

Они живут в семьях своих
новых друзей, ходят с ними в
школу. Вместе ездят на экскур-
сии. Через год, вероятно, в
США поедут минские ребята.

РИА.

Ракурс

Боль, память і адзінота...

Дзень, ноч, дзень... Хутка
блжыць час, мы спыняемся
за жывіцём, спрабуем нека-
ля планавы, імкнёмся да
свайго мэты. І зусім не заўва-
жаем, што побач жывуць лю-
дзі, для якіх час спыніўся.
Для многіх маці спыніўся ён
у тое імгненне, калі яны да-
ведаліся пра смерць сваіх сы-
ноў.

Безумоўна, сёння, калі
кожны спадзяецца выжыць
наасобку, шмат каму не да
ўспамінаў пра Афганістан.
Але хто абавязаны паклапа-
ціцца аб жанчынах, чых дзя-
цей кіраўніцтва былога Саю-
за адраваля на смерць?

Фота Сяргея БРУШКО.

Тревожная почта

Нет ни тени надежды

Если позволите, я хочу не-
сколько слов сказать о Заявле-
нии правительства Республики
Беларусь 19 ноября с. г., опу-
бликованном в вашей газете.
Во-первых, наше правитель-
ство верно «своему выбору».
Оно постоянно обращается к
заявлениям к своему народу.
Уже сблизилось со счёта: сколько
было таких заявлений в этом
году. А вот и ныне там. Но
снова и снова из заявления в
заявление обращается наше ви-
нимание на «нападки и обвине-
ния в адрес правительства со
стороны отдельных обществен-
но-политических сил. Особенно
усердствует оппозиция БНФ в

Верховном Совете респуб-
лики». Так и хочется сказать: ну
сколько же можно свою безде-
ятельность и некомпетентность
связывать на народных депута-
тов от оппозиции БНФ! Нет,
уважаемое правительство, мно-
гие люди Беларуси уже не те,
кто верил вам безраздельно.
Мы видим, кто и чего хочет.
Признайте, наконец, что вы
тормозите процессы, не хоти-
те реформовать зелёный свет.
То, что вы сегодня ставите се-
бе в заслугу, к примеру выде-
ление земли для людей, это
вас заставляла жизнь. Еще год
назад о частной собственности
на землю вы не хотели даже и

слушать. А вот «отдельные
общественно-политические си-
лы» давно вам говорили об
этом и многим другим, к чему
вы до сих пор не прислушивае-
тесь.

Вот вы в своем заявлении
говорите: «...нагло орудут ма-
фия...». Странно это слышать
уст правительства с его огром-
ным аппаратом милиции, КГБ,
под носом у которого орудут
мафия, а оно такое заявляет
народу. Так позволите же
спросить у такого правитель-
ства: вы управляете процессами
в республике или сами управ-
ляете? Скажите, где, в какой

Анна РАДУК.

г. Минск

ЗАКОН РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ Аб сацыяльнай абароне інвалідаў у Рэспубліцы Беларусь

Кожны інвалід, які не ў ста-
не задаволіць свае жыццёвыя
патрэбы ўласнымі сіламі,
мае права на гарантываную да-
памогу з боку дзяржавы.

Гэты Закон вызначае дзяр-
жаўную палітыку Рэспублікі
Беларусь у адносінах да інва-
лідаў і мае на мэце ажыццэ-
ваць эфектыўныя меры па па-
ляпшэнню іх жыццёвых умоў,
абарону іх сацыяльна-эканамі-
чных і сацыяльных правоў і свабод,
замацаваных у Дэкларацыі аб
правах інвалідаў, прынятай Ге-
неральнай Асамблей ААН, Кан-
стытуцыі Рэспублікі Белару-
сь, гэтым Законом і іншых
заканадаўчых актах.

Інваліды маюць неад'емнае
права на павагу іх чалавечай
годнасці.

Дыскрымінацыя інвалідаў за-
бараняецца і праследуецца па
закону.

Артыкул 2. Вызначэнне па-
няцця «інвалід»
Інвалідам прызнаецца асоба,

якая ў сувязі з абмежаваннем
жыццёвай дзейнасці ў выніку наў-
мысліх фізічных або разумовых
недахопаў мае патрэбу ў са-
цыяльнай дапамозе і абароне.

Абмежаванне жыццёвай дзей-
насці выражаецца ў поўнай
або частковай страце ёй здоль-
насці або магчымасці ажыц-
цяваць самаабслугоўванне, пе-
рамяшчэнне, арыентацыю, зно-
сіны, кантроль за сваёй павод-
зінамі, а таксама займацца
працоўнай дзейнасцю.

Артыкул 3. Заканадаўства аб
сацыяльнай абароне інвалідаў
у Рэспубліцы Беларусь
Заканадаўства аб сацыяль-
най абароне інвалідаў у Рэ-
спубліцы Беларусь складаецца з
гэтага Закона і іншых актаў за-

канадаўства, якія дзейнічаюць
на тэрыторыі Рэспублікі Бела-
русь, рашэнняў мясцовых Сае-
таў, што прымаюцца на іх ас-
нове.

Калі адпаведнымі міжнарод-
нымі дагаворамі ўстаноўлены
іншыя правы, чым тыя, якія
прадугледжаны гэтым Зако-
нам, то дзейнічаюць нормы між-
народнага права пры ўмове
ўдзелу Рэспублікі Беларусь у
адпаведным міжнародным дагаво-
ры.

Артыкул 4. Удзел прадпры-
емстваў, устаноў і арганізацый
у рэалізацыі дзяржаўнай палі-
тыкі сацыяльнай абароны інва-
лідаў

Прадпрыемствам, арганіза-
цыям і кааператывам, якія спецы-
ялізуюцца на вытворчасці тэх-
нічных і іншых сродкаў для інва-
лідаў, устанавліваюцца льго-
ты ў парадку і на ўмовах, што
вызначаюцца заканадаўствам
Рэспублікі Беларусь, а такса-
ма рашэннямі мясцовых Сае-
таў народных дэпутатаў.

Артыкул 5. Удзел грамадскіх
арганізацый у рэспубліцы і
рэалізацыі прынятых рашэнняў
па праблемах інвалідаў

Грамадскія арганізацыі ў ад-
паведнасці са сваімі статутамі
прымаюць удзел у вырашэнні
праблем, звязаных з сацыяль-
най абаронай інвалідаў, а так-
сама фінансаванні адпаведных
мерапрыемстваў.

Дзяржаўныя органы, а так-
сама прадпрыемствы, установы
і арганізацыі незалежна ад
форм уласнасці і гаспадарання
пры вырашэнні пытанняў, якія
звязаны з інтэграцыяй інвалідаў,
прымаюць прадстаўніцкую
грамадскіх арганізацый інва-
лідаў да падрыхтоўкі і прыняцця
адпаведных рашэнняў, а такса-
ма іх рэалізацыі.

(Заканчэнне на 2-й стар.)

Взгляд

Кто хоронит Союз?

В понедельник в Москве
члены Госсовета ведали битву за
Союз. Но все это может ока-
заться шумом, что называется
«шумом из ничего». Как и
во времена военных кампа-
ний, исход битвы нередко реша-
ется в штабах полководцев
задолго до самих сражений.

На фоне всех этих дебатов
— быть или не быть Союзу —
как-то незаметно прошли
события, связанные с форми-
рованием чрезвычайного бюд-
жета на конец текущего года.
Финансовая дыра достигла ка-
тастрофических размеров. Те-
перь в осведомленных кругах
поговаривают о долгой перспе-
ктиве в триллион рублей.

Выход тут может быть только
один — эмиссия новых партий
бумажных денег. Поэтому
Президент Михаил Горбачев и
попросил в свое время от Вер-
ховного Совета позволения
задним числом на пополне-
ние государственного бюд-
жета 30 миллиардами руб-
лей из печатного станка.
Дело было направлено счита-
ла в Межреспубликанский эко-
номический комитет, а затем
— на рассмотрение Госсовета.
И вот неделю назад на своем
предыдущем заседании лидеры
суверенных республик реша-
ли судьбу чрезвычайного бюд-
жета. Члены Госсовета пришли к
согласию. За одним исключе-
нием. Председатель МЭКа Си-
лаев, понапав под перекрестный
обстрел на заседании союзно-
го парламента, первым при-
знал, что этим исключением
является Россия.

Таким образом, Россия об-
рекла чрезвычайный бюджет
на верную гибель. Финан-
сы — это нерв любого го-
сударства, когда нерв защем-
лен, наступает прогрессирую-
щий паралич. Что значит не-
участие России в формиро-
вании чрезвычайного бюджета на
четвертый квартал текущего
года? Это значит окончатель-
ный распад того, что еще оста-
лось от Союза. В первую оче-
редь единых Вооруженных
Сил. Потому что и здесь дей-
ствует верный принцип — кто
платит, тот и заказывает ар-
мию. Во-вторых, своими по-
следними решениями Россия —
хочет она того или нет — ставит
на колени другие респуб-
лики, члены Экономического
союза. Будем называть вещи
своими именами — на всей
территории Экономического
союза Россия устанавливает
свой финансовый диктат. Ко-
гда говорит финансы, узы
дружбы молчат. Российское
руководство одним росчерком
пера превратило в национа-
льную собственность цен-
ности Гохрана, прелатия Го-
знака, а также перева-
ла под свою юрисдикцию быв-
ший Минфин Союза. Все эти
акции Россия провела в одно-
стороннем порядке, не ставя в
известность своих партнеров.
По праву сильного и в на-
рушение элементарных союзи-
ческих обязательств. В-треть-
их, монополия России на
печатный станок приводит
к тому, что рубль переста-
ет функционировать как
единая союзная валюта, он
становится национальной ва-
лютой России. И пока рубль
будет оставаться рублем для
всех, сама Россия будет выпол-
нять роль дядюшки-опекуна,
который будет выдавать день-
ги своим несмысленным род-
ственникам — республикам. И
вместо казанных сирот в этом
Союзе появятся сироты мин-
ские, ташкентские и т. д.

Обвинить Россию в эгоизме-
ренности трудно. Она, всего
лишь преследует собственные
национальные интересы. Печаль-
ный станок ей нужен для того,
чтобы как можно эффективнее
обезболить операции по введе-
нию рынка, самортизировать
либерализацию цен повешен-
ием уровня заработной платы и
пенсийного обеспечения. То,
что мы в Беларуси себе
не сможем позволить. Бо-
лее того, рублевые потоки
устреются из России к нам,
унося с собой все то, что еще
не вывели другие республики.
Своими шагами, исполненными
в духе национального эгоизма,
Россия оставляет нас без выбо-
ра — только введение на-
циональной валюты и формиро-
вание экономических отношений
на двусторонней основе. Пора
об этом нашим политикам за-
явить во всеуслышание. В на-
стоящих обстоятельствах про-
союзная позиция будет воспри-
ниматься как признак слабос-
ти и самоуничижения. Мы же
не должны себе позволить вы-
глядеть слабыми.

Анатолий МАЙСЕНЯ.

Шаноўныя чытачы!

Як вы ведаеце, «Народная газета» паві-
на выходзіць 250 разоў на год. Менавіта на
такую перыядычнасць разлічваецца расу-
рысы паперы, іншыя планавыя паказчыкі вы-
дання. Негледзячы на вялікіх дзяжэах з той
самай паперай і яшчэ шмат чым — самі ве-
даеце, якія дзяржавы, — рэдакцыя ім-
кнецца сумленна выконваць свае абавяз-
дальствы перад вамі. Як і абядалі, мы вы-
пусцілі цэлы шэраг нумароў з бясплатнымі
для падпісчыкаў укладанымі, дае друкава-
лі пераважна афіцыйныя матэрыялы, за-

канадаўчыя акты Вярхоўнага Савета, якія,
як вы ведаеце, шмат каго цікавяць.
Але ніякага падліччы, што, выпускаючы
газету ў звычайным рытме — калі разоў на
тыдзень, — мы дэтармінуем выцарпае га-
давы ліміт нумароў. Таму да канца года на-
мечаю некалькі планавых публікацый газе-
ты. Адзін з іх — заўтра. Гэта значыць, што
наступны нумар «Народнай» вы атрымаеце
ў пятніцу, 29 лістапада. Мы ж пастарэамся,
каб у кожным з нашых «літэратурных» нумароў
было як мага больш цікавых публіка-
цый на розны туст.

Таможня

★ ЛІОЗНО

В ноябре в д. Колышки
Ліозненскаго района оператив-
ной группой ОБЭП УВД Ви-
тебского облисполкома задер-
жана автомашинка УРАЛ-4320
без номерных знаков, управ-
ляемая водителем В. Карпенко,
работавшим в НПО «Спец-

политехника» (г. Загорск Мо-
сковской обл.). Он пытался вы-
везти без соответствующего
разрешения за пределы респуб-
лики 350 армейских полушуб-
ков на сумму 294 тыс. рублей

Полушубки получены в вой-
сковой части г. Витебска по
наряду КБВО. Груз кон-

фискован, В. Карпенко оштра-
фован на 10 тыс. рублей.

★ ТОЛОЧИН

Заведующая магазином «Хоз-
товары» в д. Славное Толо-
чинского района А. Ткачев
при доставке товаров в мага-
зин в пути следования продала

двухспальную кровать стоимо-
стью 205 рублей и деревообра-
батывающий станок стои-
мостью 300 рублей. Она оштра-
фована нарсуком на 500 руб-
лей.

По сведениям МВД Респу-
блики Беларусь.

АБ САЦЫЯЛЬНАЙ АБАРОНЕ ІНВАЛІДАЎ І РЭСУБЛІКАЦЫ БЕЛАРУСЬ

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Артукла 6. Рэспубліканскі міжведасны савет па праблемах інвалідаў

Для каардынацыі палітыкі ў адносінах праблем інваліднасці і выпрацоўкі ўзгодненых дзеянняў, накіраваных на забеспячэнне выхавання палітэрагіі ў гэтага Закона, Урадам Рэспублікі ўтвораны Рэспубліканскі міжведасны савет па праблемах інвалідаў. Склад савета фарміруецца з першых асоб міністэрстваў і ведамстваў, якія займаюцца пытаннямі сацыяльнага забеспячэння, аховы здароўя, занятасці, транспарту, сувязі, жыллёвага будаўніцтва, адукацыі, культуры і планавання; арганізаваных інвалідаў і іншых інтэлектуальных арганізацый.

Узначальвае савет Першы намеснік Старшыні Савета Міністраў Рэспублікі.

Для забеспячэння дзейнасці

савета за кошт адпаведных структур Савета Міністраў ствараецца пастаянная дзеючая рабочая група.

Палажэнне аб саветах і яго персанальны склад зацвярджаюцца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Артукла 7. Абарона правоў, свабод і законных інтарэсаў інвалідаў

Абарона правоў, свабод і законных інтарэсаў інвалідаў у Рэспубліцы Беларусь забеспячэная дзяржавай у судовым або іншым парадку, устаноўленым законам.

Грамадзянін Рэспублікі мае права ў судовым парадку асправаваць рашэнне ўпаўнаважанага дзяржаўнага органа аб прызнанні яго непрыдатным або інвалідам.

Службовыя асобы і іншыя грамадзяне, вярнуўшыся ў парэшатак правоў, свабод і законных інтарэсаў інвалідаў, нясуць устаноўленую законам адказнасць.

II. ПРАФІЛАКТЫКА І МЕДЫЦЫНСКАЯ РЭАБІЛІТАЦЫЯ ІНВАЛІДАНАСЦІ

Артукла 8. Прафілактыка інваліднасці

Прафілактыка інваліднасці ўключае ў сябе комплекс мер, накіраваных на папярэджанне спадчынных захворванняў, забеспячэнне здаровага спосабу жыцця насельніцтва, экалагічнай бяспекі, бесшкодных умоў працы, рацыянальнага харчавання, своєчасовага лячэння хворых.

Сістэму мер па прафілактыцы інваліднасці распрацоўваюць рэспубліканскія органы аховы здароўя, а ажыццяўляюць прадпрыемствы, установы, арганізацыі і органы аховы здароўя.

Артукла 9. Забеспячэнне прадпрыемстваў, устаноў, арганізацый беспішчых умоў працы грамадзянам, якія на іх працуюць

Прадпрыемствам, устаноў і арганізацыям незалежна ад форм уласнасці і гаспадарчых забеспячэнняў для ўсіх грамадзян, якія на іх працуюць, забеспячэнне ўмоў працы і ясных за ўстаноўленым заканадаўствам парадку адказнасці за зніжэнне прадукцыйнасці і ўрон, нанесены іх здароўю, пакрыццё расходаў на лячэнне і рэабілітацыю.

Работніку, атрымаўшаму інваліднасць па віне ўласніка прадпрыемства, устаноў, арганізацый, урон па ўсіх выпадках пакрыццё паўнамоцтва, уключаючы шкоду, якая выніла з прычынення маральнай ці фізічнай шкоды.

Артукла 10. Медыцынская рэабілітацыя

Медыцынская рэабілітацыя — сістэма мер, накіраваных на лячэнне розных захворванняў, траўм, фізічных, разумовых і іншых дэфектаў з мэтай прадукцыйнага абнавілення або абнавілення здароўя і наступнага лячэння парэшатак, якія прыводзяць да інваліднасці.

Медыцынская рэабілітацыя ажыццяўляецца праз медыка-санітарную дапамогу, якая арганізавана ў межах аховы здароўя па месцы жыхарства і работы грамадзян.

Артукла 11. Медыка-прафесійная рэабілітацыя

Медыка-прафесійная рэабілітацыя накіравана на аднаўленне зніжаных або страчаных прадпрыемствам значных функцый, падбор прафесіі і адаптацыю да яе і мае на мэтах зрабіць магчымым вяртанне інваліда да працоўнай дзейнасці ў ранейшай або новай прафесіі.

Правядзенне медыка-прафесійнай рэабілітацыі адпаведнымі органамі абавязковае для інвалідаў, калі яны прадугледжаны індывідуальнай праграмай рэабілітацыі.

Артукла 12. Прызначэнне асоб інвалідаў

Прызначэнне асоб інвалідаў ажыццяўляецца шляхам экспертнага абследавання яго ў медыка-рэабілітацыйнай экспертнай камісіі (МРЭК) і вынесення адпаведнага заключэння.

Палажэнне аб МРЭК і інструкцыя па вызначэнні груп і

прычынах інваліднасці зацвярджаюцца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Заключэнне медыка-рэабілітацыйнай экспертнай камісіі з'яўляецца афіцыйным дакументам, які засведчвае групы і прычыны інваліднасці, а таксама індывідуальную праграму рэабілітацыі.

Інвалідаў выдаюцца пасведчанне. Форма пасведчання зацвярджаецца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь па ўзгодненню з грамадскімі арганізацыямі інвалідаў.

Артукла 13. Індывідуальная праграма рэабілітацыі інвалідаў

Медыцынская, прафесійная і сацыяльная рэабілітацыя інвалідаў ажыццяўляецца ў адпаведнасці з індывідуальнай праграмай рэабілітацыі, якая вызначаецца на аснове заключэння медыка-сацыяльнай экспертнай дзяржаўнай камісіі з улікам прадстаўленняў грамадскіх арганізацый інвалідаў.

Індывідуальная праграма рэабілітацыі інвалідаў вызначае канкрэтныя аб'ёмы, віды і тэрміны правядзення рэабілітацыйных мераў, а таксама віды сацыяльнай дапамогі.

Індывідуальная праграма рэабілітацыі з'яўляецца дакументам, абавязковым для выканання адпаведнымі дзяржаўнымі органамі, а таксама прадпрыемствам, устаноў і арганізацыям незалежна ад форм уласнасці і гаспадарчых.

Артукла 14. Сістэма органаў медыка-прафесійнай рэабілітацыі

У аснову сістэмы органаў медыка-прафесійнай рэабілітацыі інвалідаў уключаюцца рэспубліканскія навукова-практычныя цэнтры рэабілітацыі інвалідаў, абласныя, гарадскія спецыялізаваныя цэнтры медыка-прафесійнай рэабілітацыі інвалідаў, міжрэспубліканскія і спецыялізаваныя медыка-рэабілітацыйныя экспертныя камісіі.

Органы медыка-прафесійнай рэабілітацыі знаходзяцца ў веданні органаў аховы здароўя Рэспублікі.

Артукла 15. Медыцынскае абследаванне інвалідаў

Інвалідам гарантуецца кваліфікаванае бясплатнае медыцынскае абследаванне па кошт сродкаў бюджэту ў дзяржаўных медыцынскіх устаноў.

Інваліды 1-й і 2-й груп і дзеці-інваліды забеспячэння ляркарствам па рэцэптах лекачых урачоў з 90-працэнтнай сціжкай, а інваліды 3-й групы — са сціжкай п'яцідзесяці працэнтаў ад іх кошту, калі яны не карыстаюцца правам на атрыманне ляркарства па больш лютых умовах.

Інваліды маюць права на пераважнае абслугоўванне ў амбулаторна-паліклінічных устаноў і аптэк, а таксама на першачарговае забеспячэнне санітарна-курортным лячэннем у парадку, які ўстаўляецца заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Артукла 16. Выхаванне і навука дзецей-інвалідаў дома

У выпадку, калі адсутнічае магчымасць ажыццяўлення выхавання і навука дзецей-інвалідаў у агульных або спецыяльных дашкольных устаноў, то па жаданню бацькоў выхаванне і навука інакшаводзіцца дома.

Артукла 17. Дашкольнае выхаванне дзецей-інвалідаў

У мэтах стварэння найбольш спрыяльных умов для выхавання дзецей-інвалідаў дашкольнага ўзросту і аказання ім неабходнай рэабілітацыйнай дапамогі ў дашкольных дашкольных устаноў агульнага тыпу ствараюцца спецыяльныя дашкольныя устаноў.

Артукла 18. Выхаванне і навука дзецей-інвалідаў дома

У выпадку, калі адсутнічае магчымасць ажыццяўлення выхавання і навука дзецей-інвалідаў у агульных або спецыяльных дашкольных устаноў, то па жаданню бацькоў выхаванне і навука інакшаводзіцца дома.

Артукла 19. Пазашкольнае выхаванне дзецей-інвалідаў

У мэтах усеабавага і гарманічнага развіцця дзецей-інвалідаў, выхавання ў іх грамадскай актыўнасці, інтарэсу да працы, далучэння да навукі, тэхнікі,

мастацтва і спорту органы адукацыі, іншыя дзяржаўныя органы абавязаны забеспячэнне даступнасці пазашкольнага выхавання дзесям-інвалідам, ствараючы для гэтага неабходныя ўмовы.

Артукла 20. Сарэда, сярэдняя спецыяльная і вышэйшая адукацыя інвалідаў

Сярэдняя, сярэдняя спецыяльная і вышэйшая адукацыя інвалідаў ажыццяўляецца ў навукальных устаноў агульнага тыпу, а пры неабходнасці — у спецыяльных навукальных устаноў.

Вучэбныя заняткі арганізуюцца таксама для дзецей-інвалідаў, якія праходзяць курс лячэння ў стацыянарных лячэбна-прафілактычных або рэабілітацыйных устаноў.

Заданні, у выкладку становаўшых асаблівасці асобы, пры іхных розных умовах, маюць пераважнае права на злучэнне ў вышэйшай і сярэдняй спецыяльных навукальных устаноў.

Паспяхоўным інвалідам стацыянарнай формы навукальнага выхавання стыпендыя неаплачваецца атрымаваннем пенсіі, дапамогі.

Артукла 21. Выхаванне і навука дзецей-інвалідаў у стацыянарных устаноў

Дзеці-інваліды, якія паступаюць у стацыянарныя лячэбна-прафілактычныя гэтамы ўстаноў, забеспячэння гэтамы ўстаноўмі беспеспячэння.

IV. ГАРАНТЫ ПРАВОЎ ІНВАЛІДАЎ У СФЕРЫ ПРАЦЫ

Артукла 24. Спецыяльныя меры па працаўладкаванні інвалідаў

Спецыяльныя меры па працаўладкаванні інвалідаў уключаюць у сябе комплекс мерапрыемстваў, накіраваных на забеспячэнне працаўладкавання інвалідаў і забавоўнае злучэнне і ў выніку гэтага прызнаны інвалідамі.

У выпадку невянжання ўказанага патрабавання інакш павінны пры скасаванні працоўнага дагавора (контракта) з гэтым работнікам унесці ў дзяржаўны фонд сацыяльнай занятасці ўзнос, роўны 10-кратнай гадавой заробатнай плаце дадзенага работніка.

Артукла 25. Стварэнне спецыялізаваных прадпрыемстваў, цэху і ўчасткаў для выкарыстання працы інвалідаў

З улікам патрэбнасцей інвалідаў і мясцовых асаблівасцей адпаведных устаноў па працаўладкаванні, а таксама прадпрыемствам і арганізацыям незалежна ад форм уласнасці і гаспадарчых спецыялізаваныя прадпрыемствы, цэхі і ўчасткі для выкарыстання працы інвалідаў. У гэтым выпадку інакш дзяржаўнага фонду сацыяльнай занятасці пакрыццё страты за набывае абсталяванне для праставання работных месцаў інвалідаў.

Будаванне спецыялізаваных прадпрыемстваў, цэху і ўчасткаў для працаўладкавання інвалідаў, якія прадугледжаны праграмай абласных (Мінскага гарадскога) органаў па працаўладкаванні, абавязковае для прадпрыемстваў, арганізацый і кааператываў.

Артукла 26. Перавагі і люты прымяненне працы інвалідаў

Прадпрыемствам, устаноў і арганізацыям, у якіх заняты не менш трыццаці працэнтаў інвалідаў ад агульнай колькасці працуючых, карыстаюцца правам на лютыя падаткаабкладанне, фінансаванне і матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне.

Калі інваліды прызначаны на агульнае працаўладкаванне, не менш п'яцідзесяці працэнтаў ад агульнай колькасці працуючых (без уліку працуючых па сумішчальнасці), прадпрыемствам, устаноў і арганізацыям вызваляюцца ад падатку на прыбытак.

Артукла 27. Умовы працы інвалідаў

Інвалідам, занятым на працаўладкаванні, не могуць пагаршаць становішча або абмяжоўваць права інвалідаў у параўнанні з іншымі работнікамі.

Адміністрацыя прадпрыемстваў, арганізацый і кааператываў мае права памяншаць інвалідам нормы выпрацоўкі ў залежнасці ад стану іх здароўя.

Артукла 28. Забеспячэнне інвалідаў да звышурова работ, работ у выхадныя дні і начы час да п'ятніцы

Інвалідам, якім дадзена дапамога ў выглядзе пенсіі і дапамогі, забавоўнае права на працу ў адпаведнасці з індывідуальнай праграмай рэабілітацыі.

Артукла 29. Умовы працы інвалідаў

Інвалідам, занятым на працаўладкаванні, не могуць пагаршаць становішча або абмяжоўваць права інвалідаў у параўнанні з іншымі работнікамі.

Адміністрацыя прадпрыемстваў, арганізацый і кааператываў мае права памяншаць інвалідам нормы выпрацоўкі ў залежнасці ад стану іх здароўя.

Артукла 30. Перавагі і люты прымяненне працы інвалідаў

Прадпрыемствам, устаноў і арганізацыям, у якіх заняты не менш трыццаці працэнтаў інвалідаў ад агульнай колькасці працуючых (без уліку працуючых па сумішчальнасці), прадпрыемствам, устаноў і арганізацыям вызваляюцца ад падатку на прыбытак.

Артукла 31. Умовы працы інвалідаў

Інвалідам, занятым на працаўладкаванні, не могуць пагаршаць становішча або абмяжоўваць права інвалідаў у параўнанні з іншымі работнікамі.

рацыянальнае выхаванне і адукацыя ў арганізацыі сувязі з сацыяльнай выхаваннем і працоўнай адаптацыяй.

Артукла 22. Прафесійная падрыхтоўка і павышэнне кваліфікацыі інвалідаў

Прафесійная падрыхтоўка і павышэнне кваліфікацыі інвалідаў забавоўнаецца ў навукальных устаноў, на прадпрыемствах і ў арганізацыях (спецыялізаваных або агульнага тыпу) сумесна з устаноўмі сацыяльнай дапамогі ў адпаведнасці з індывідуальнай праграмай рэабілітацыі.

Матэрыяльнае забеспячэнне інвалідаў у перыяд прафесійнай падрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі ажыццяўляецца ў парадку і на ўмовах, якія вызначаюцца заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Артукла 23. Сродкі міжасобных зносінаў

Мова жэстаў прызначаецца дзяржавай у якасці сродку міжасобных зносінаў, навукальна і прадстаўлення паслуг перакладу.

Асобы з дэфектамі зроку забавоўнаюцца навукавым сістэмай Брайля, доступам да аўдыясродкаў і буйнога прыфту.

Для асоб з разумовымі недахопамі арганізуюцца сістэмы навукальна люткаму разуменню мовы.

Асобам з дэфектамі мовы працягваюцца сучасныя тэхнічныя сродкі зносінаў.

Артукла 24. Спецыяльныя меры па працаўладкаванні інвалідаў

Спецыяльныя меры па працаўладкаванні інвалідаў уключаюць у сябе комплекс мерапрыемстваў, накіраваных на забеспячэнне працаўладкавання інвалідаў і забавоўнае злучэнне і ў выніку гэтага прызнаны інвалідамі.

У выпадку невянжання ўказанага патрабавання інакш павінны пры скасаванні працоўнага дагавора (контракта) з гэтым работнікам унесці ў дзяржаўны фонд сацыяльнай занятасці ўзнос, роўны 10-кратнай гадавой заробатнай плаце дадзенага работніка.

Артукла 25. Стварэнне спецыялізаваных прадпрыемстваў, цэху і ўчасткаў для выкарыстання працы інвалідаў

З улікам патрэбнасцей інвалідаў і мясцовых асаблівасцей адпаведных устаноў па працаўладкаванні, а таксама прадпрыемствам і арганізацыям незалежна ад форм уласнасці і гаспадарчых спецыялізаваныя прадпрыемствы, цэхі і ўчасткі для выкарыстання працы інвалідаў. У гэтым выпадку інакш дзяржаўнага фонду сацыяльнай занятасці пакрыццё страты за набывае абсталяванне для праставання работных месцаў інвалідаў.

Будаванне спецыялізаваных прадпрыемстваў, цэху і ўчасткаў для працаўладкавання інвалідаў, якія прадугледжаны праграмай абласных (Мінскага гарадскога) органаў па працаўладкаванні, абавязковае для прадпрыемстваў, арганізацый і кааператываў.

Артукла 26. Перавагі і люты прымяненне працы інвалідаў

Прадпрыемствам, устаноў і арганізацыям, у якіх заняты не менш трыццаці працэнтаў інвалідаў ад агульнай колькасці працуючых, карыстаюцца правам на лютыя падаткаабкладанне, фінансаванне і матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне.

Калі інваліды прызначаны на агульнае працаўладкаванне, не менш п'яцідзесяці працэнтаў ад агульнай колькасці працуючых (без уліку працуючых па сумішчальнасці), прадпрыемствам, устаноў і арганізацыям вызваляюцца ад падатку на прыбытак.

Артукла 27. Умовы працы інвалідаў

Інвалідам, занятым на працаўладкаванні, не могуць пагаршаць становішча або абмяжоўваць права інвалідаў у параўнанні з іншымі работнікамі.

Адміністрацыя прадпрыемстваў, арганізацый і кааператываў мае права памяншаць інвалідам нормы выпрацоўкі ў залежнасці ад стану іх здароўя.

Артукла 28. Забеспячэнне інвалідаў да звышурова работ, работ у выхадныя дні і начы час да п'ятніцы

Інвалідам, якім дадзена дапамога ў выглядзе пенсіі і дапамогі, забавоўнае права на працу ў адпаведнасці з індывідуальнай праграмай рэабілітацыі.

Артукла 29. Умовы працы інвалідаў

Інвалідам, занятым на працаўладкаванні, не могуць пагаршаць становішча або абмяжоўваць права інвалідаў у параўнанні з іншымі работнікамі.

Адміністрацыя прадпрыемстваў, арганізацый і кааператываў мае права памяншаць інвалідам нормы выпрацоўкі ў залежнасці ад стану іх здароўя.

Артукла 30. Перавагі і люты прымяненне працы інвалідаў

Прадпрыемствам, устаноў і арганізацыям, у якіх заняты не менш трыццаці працэнтаў інвалідаў ад агульнай колькасці працуючых (без уліку працуючых па сумішчальнасці), прадпрыемствам, устаноў і арганізацыям вызваляюцца ад падатку на прыбытак.

Артукла 31. Умовы працы інвалідаў

Інвалідам, занятым на працаўладкаванні, не могуць пагаршаць становішча або абмяжоўваць права інвалідаў у параўнанні з іншымі работнікамі.

рабятніку інваліды пры роўнай прадукцыйнасці працы і кваліфікацыі маюць пераважнае права пакідання на рабоце.

Артукла 32. Надомная праца і прадпрыемальніцкая дзейнасць інвалідаў

Саветы народных дэпутатаў

V. СТВАРЭННЕ УМОЎ ДЛЯ БЕСПЕРАШКОДНАГА ДОСТУПУ ІНВАЛІДАЎ ДА САЦЫЯЛЬНАЙ ІНФРАСТРУКТУРЫ

Артукла 33. Дзяржаўная палітыка ў адносінах да аб'ектаў сацыяльнай інфраструктуры

Органы дзяржаўнай улады і кіравання Рэспублікі Беларусь, прадпрыемствы і арганізацыі (незалежна ад форм уласнасці) забавоўнаюцца інвалідам неабходныя ўмовы для свабоднага доступу да аб'ектаў сацыяльнай інфраструктуры, жылля, грамадскіх, вытворчых будынкаў і абсталявання, беспеспашкоднага карыстання грамадскімі транспартам і транспартнымі камунікацыямі, сродкамі сувязі і інфармацыі, месцамі адпачынку і вольнага часу.

Кантроль за рэалізацыяй указаных мерапрыемстваў ажыццяўляе Рэспубліканскі міжведасны савет па праблемах інвалідаў.

Артукла 34. Улік патрэбнасцей інвалідаў пры праставанні і будаўніцтве аб'ектаў сацыяльнай інфраструктуры

Праектаванне і будаўніцтва населеных пунктаў, фарміраванне жылых раёнаў, распрацоўка практычных рашэнняў, будаўніцтва і рэканструкцыя будынкаў, абсталявання, уключаючы аэрапорты, чыгуначныя вокзалы, рачныя порты, комплексы і камунікацыі, а таксама распрацоўка і выбар транспартных сродкаў, у тым ліку індывідуальных, сродкаў сувязі і інфармацыі без праставання гэтых аб'ектаў і сродкаў для доступу і выкарыстання інвалідамі не дапускаецца.

Артукла 35. Праставанне дзеючых аб'ектаў сацыяльнай інфраструктуры для выкарыстання інвалідаў

Дзеючыя сродкі транспарту, сувязі і інфармацыі і іншыя аб'екты сацыяльнай інфраструктуры павінны быць праставаны для доступу і выкарыстання інвалідамі ў парадку і на ўмовах, якія вызначаюцца адпаведнымі арганізацыямі кіравання і ўстаноў грамадскіх арганізацый інвалідаў.

У тых выпадках, калі ўказаныя аб'екты неаплачваюцца праставаннем для доступу інвалідаў, адпаведнымі прадпрыемствам, устаноў і арганізацыям павінны быць праставаны і ажыццяўляцца неабходныя меры, якія забавоўнаюць забавоўнае патрэбнасцей інвалідаў.

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб увядзенні ў дзеянне Закона Рэспублікі Беларусь «Аб сацыяльнай абароне інвалідаў у Рэспубліцы Беларусь»

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь пастанавіў:

1. Увесці ў дзеянне Закон Рэспублікі Беларусь «Аб сацыяльнай абароне інвалідаў у Рэспубліцы Беларусь» з 1 студзеня 1992 года, за выключэннем палажэнняў, прадугледжаных артыкуламі 34, 35 і 42 (часткі 1, 3) гэтага Закона.

2. Устанавіць, што:

2.1. Палажэнні, прадугледжаныя артыкуламі 34 Закона, якія датычацца праектавання і будавання населеных пунктаў, фарміравання жылых раёнаў, распрацоўкі праектных рашэнняў для будаўніцтва і рэканструкцыі будынкаў, збудаванняў, комплексаў і камунікацый, а таксама для вытворчасці транспартных сродкаў, сродкаў сувязі і інфармацыі, уступаць у сілу з 1 студзеня 1993 года.

2.2. Палажэнні, прадугледжаныя артыкуламі 34 Закона, якія датычацца будаўніцтва аб'ектаў сацыяльнай інфраструктуры, а таксама вытворчасці і набыцця транспартных сродкаў, сродкаў сувязі і інфармацыі, уступаць у сілу з 1 студзеня 1995 года.

2.3. Прыстаўленне ўсіх дзеючых аб'ектаў сацыяльнай інфраструктуры для выкарыстання інвалідамі (артыкул 35 Закона), за выключэннем пераабсталявання будынкаў чыгуначных вакзалаў, рачных портаў, аэрапортаў, міжгародніх аўтобусаў, вакзалаў і станцый, павінна быць завершана да 1 студзеня 2000 года.

З укаванняў тэрміну эксплуатацыі гэтых аб'ектаў без прыстаўлення для выкарыстання інвалідамі (уключаючы тых, хто выкарыстоўвае крэсла-каляскі і сабак-праваднікоў) забараняецца.

2.4. Пераабсталяванне для доступу інвалідаў (уключаючы тых, хто выкарыстоўвае крэсла-каляскі і сабак-праваднікоў) будынкаў дзеючых вакзалаў, рачных портаў, аэрапортаў, міжгародніх аўтобусаў, вакзалаў і станцый павінна быць пачата ў 1992 годзе і завершана не пазней 1 студзеня 1996 года.

2.5. Аснашчэнне паздоў не менш чым адным вагонам, даступным інвалідам (уключаючы тых, хто выкарыстоўвае крэсла-каляскі і сабак-праваднікоў), а таксама прыстаўленне асобных самалётаў, рачных суднаў для доступу інвалідаў павінна быць завершана да 1 студзеня 1994 года.

2.6. Прадпрыемствы, установы і арганізацыі Беларускага таварыства інвалідаў на перыяд да 1 студзеня 1996 года вызваляюцца ад падатку на прыбытак незалежна ад колькасці працуючых на іх інвалідаў.

2.7. Палажэнні, прадугледжаныя часткамі 1 і 3 артыкула 42 Закона, якія датычацца льгот на прасядзе гарадскіх і прыгарадных пасажырскіх транспартных, узводзяцца ў дзеянне з 1 ліпеня 1992 года.

3. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь да 1 ліпеня 1992 года:

прывесці рашэнні Урада Рэспублікі Беларусь у адпаведнасць з Законам Рэспублікі Беларусь «Аб сацыяльнай абароне інвалідаў у Рэспубліцы Беларусь», захаваўшы дзеючыя на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь і перавагі іх грамадскіх арганізацый; прадставіць у Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь правыя аб'явіны аб прызначэнні асобных актываў Рэспублікі Беларусь у адпаведнасць з Законам Рэспублікі Беларусь «Аб сацыяльнай абароне інвалідаў у Рэспубліцы Беларусь» і прыняцці новых заканадаўчых актаў, выходзячых з палажэнняў гэтага Закона;

завершыць Рэспубліканскую комплексную праграму па праблемах інваліднасці; забяспечыць распрацоўку палажэнняў аб інваліднасці і праграму рэабілітацыі і аб медыка-рэабілітацыйнай экспертнай камісіі;

вызначыць канкрэтныя меры сацыяльнай абароны інвалідаў у перыяд пераходу да рыначнай эканомікі;

устанавіць меру эканамічнай адказнасці за невыкананне абавязкаў па забяспечэнню доступу інвалідаў да транспарту і іншых аб'ектаў сацыяльнай інфраструктуры і ўвесці іх у дзеянне ў тэрміны, устаноўленыя пунктам 2 гэтага Пастанова;

распрацаваць і зацвердзіць Палажэнне аб рэспубліканскім фондзе сацыяльнай абароны інвалідаў.

4. Даручыць Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь да 1 сакавіка 1992 года вырашыць пытанні:

а) аб тэрмінах і парадку арганізацыі сеткі рэабілітацыйных цэнтраў, прадугледжаных артыкулам 14 гэтага Закона, іх фінансавання, матэрыяльна-тэхнічным і кадравым забеспячэнні;

б) аб стварэнні рэзерваў таных тавараў народнага спажывання і парадку іх размеркавання для інвалідаў у якасці адной з важных мер іх сацыяльнай абароны на ўмовах пераходу да рынку;

в) аб аказанні дапамогі грамадскім арганізацыям інвалідаў у стварэнні спецыялізаваных прадпрыемстваў і ўмацаванні іх матэрыяльнай базы;

г) аб паліпашэнні матэрыяльна-тэхнічнага забеспячэння прадпрыемстваў Рэспубліканскіх таварыстваў інвалідаў, заахаванні і паліпашэнні прадукцыйнага сувязі з прадпрыемствамі, якія пастаўляюць для іх вырабы і прадукцыю;

д) аб аказанні дапамогі грамадскім арганізацыям інвалідаў у стварэнні спецыялізаваных прадпрыемстваў і ўмацаванні іх матэрыяльнай базы;

падрыхтоўкі спецыялістаў па рэабілітацыі і сацыяльнаму забеспячэнню інвалідаў, у тым ліку і за мяжой;

е) аб стварэнні спецыяльных раёнаў для інвалідаў у прадпрыемствах, развіццё спецыялізаваных прадпрыемстваў, якіх выкарыстоўваюць працу інвалідаў; распрацоўкі навукова абгрунтаваных нарматываў і відаў сацыяльнай дапамогі асобам у сувязі з інваліднасцю; пашырэння і ўмацавання матэрыяльна-тэхнічнай базы устаноў сацыяльнага забеспячэння, грамадскіх арганізацый інвалідаў, а таксама будаўніцтва рэабілітацыйных цэнтраў;

ж) аб стварэнні інфармацыйнай сістэмы сацыяльнай абароны інвалідаў на аснове камп'ютэрызацыі экспертных камісій, арганізацыі спецыяльных цэнтраў і цэнтраў па прафесійнай арыентацыі інвалідаў, спецыяльных навуковых устаноў для інвалідаў, дамоў-інтэрнатаў, дашкольных устаноў для інвалідаў;

з) аб рэкамендацыях масовым Саветам народнага дэпутатаў распрацаваць і ажыццявіць меры па забеспячэнню дадатковых матэрыяльных дапамог інвалідам больш высокага ўзросту і льгот і прыліч.

5. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь з улікам палажэнняў Закона забяспечыць на працягу бліжэйшых 5 гадоў прымяненне вырашэння наступных задач:

а) арганізацыі высокакваліфікаванай медыцынскай, а таксама лекавай дапамогі інвалідам;

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С. ШУШКЕВІЧ.

11 лістапада 1991 г. г.р. Мінск.

ЗАРУБЕЖЬЕ

Преступление года

С мая мінушага года ліхорадыла нідзеградская паліцыя, тэлеграфна-тэлефонію і электрычную кампанію. У тэчэнне некалькіх дзён у розных раёнах восточна і цэнтра краіны прапалі сотні кіламетраў тэлеграфна і тэлефоннага кабеля, электрапроводаў, прыналежнасці гэтых кампаній. Большасць кабеля выраблена ў каталонцы, астатняе не сцягнута з стоек лані электраперадач. Украденне ошнэваецца в сотні тысяч долларав.

Долгое время и нидерландская полиция, и пресса недоумевали по поводу того, кто сумел совершить столь дерзкую и трудную организацию кражи. Расследование по этому поводу не давало никаких результатов.

И вот наконец Интерпол обнаружил контейнеры с украденным кабелем в нескольких портах Бельгии и Германии. Часть из них должна была быть продана в Европе, часть — в США. Установив отправителя груза, полиция Нидерландов арестовала группу из 14 человек, которые организовали это небывалое преступление. Вскоре они предстанут перед судом, а вестившим доказательством, пожалуй, одним из самых громких в истории мировой юриспруденции, станет один из контейнеров с кабелем, который уже отправлен из Бельгии в Нидерланды.

Алексей ЖИДАКОВ.

Лагос.

Пресс-досье «Народной газеты»

Справедливость черного списка

Чехословацкий парламент без особых колебаний решил покончить со своим коммунистическим прошлым. И вот уже вошел в жизнь принятый им наиболее бескомпромиссный во всем бывшем восточном блоке закон о декоммунизации. Однако многие парламентарии, например известный деятель Пражской весны Зденек Млынар, боятся, что новый закон, который опирается на принцип коллективной ответственности, вместо преодоления тоталитарного наследия, приведет к тому, что Вельзеволу начнет сам изгонять леопарда.

Согласно этому закону, каждый, кто занимает ответственный пост в государственной администрации или на предприятии, должен в ближайшие месяцы предстать перед «Комиссией по делам чистки». И лишь на основании выданной комиссией справки человек может остаться на своем посту. Заранее известно, что справки не получают ни бывшие сотрудники госбезопасности, ни аппаратчики чехословацкой компартии, которые занимали посты выше секретаря обкома, ни сотрудники народной милиции. А отрицательное постановление комиссии автоматически означает потерю работы. Предполагается, что чистка коснется самого глубокого прошлого, начиная с рождения марксистского режима. На милость комиссии не может рассчитывать ни один из членов так называемых «Комитетов действия национального фронта», которые в 1948 г. на заводах и фабриках подготовили переворот, поставивший коммунистов у власти. В черном списке находятся также фамилии всех членов «Комиссии по делам перепроверки и нормализации», которые в 1968 г. на предприятиях исключали из партии сторонников Пражской весны. Многие не скрывают опасений, что жертвами чистки станут все директоры фирм и предприятий, которые не могли не быть членами

Фотоглобус

Удастся ли эксперимент?

На этом снимке запечатлена семья диких свиной редкой породы, обитающих в джунглях Индонезии — бабирусы. Это нежное парнокопытное заинтересовало американских и индонезийских зоологов и специалистов в области животноводства, которые сделали вывод о возможности его одомашнивания. До сих пор бабируса была предметом охоты у местного населения, употреблявшего в пищу ее мясо, а также использовавшего кожу и клыки свиной для всякого рода поделок.

Ученые и специалисты пришли к выводу, что содержать бабирусу в неволе будет выгодно и нехлопотно. Питается она в основном листьями тропических деревьев, «неприхотлива в быту» и плодотворна на потомство. Мысль приручить дикую свинью пришла специалистам и бизнесменам в связи с тем, что мясо бабирусы считается отменным деликатесом и будет пользоваться спросом на мировом рынке.

Прапануем!

Гэта велічная мелодыя

і выдатны тэкст

Агульнавядома, што без нацыянальнай сімвалікі немагчыма распаховае ачышчэнне высокароднай ідэі самавызначэння народа. Выдатна, што Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь нарэшце зразумеў важнасць у гэтым справе нацыянальна-гістарычнага падыходу. І народу вернуцца яго гістарычны сцяг і старажытны герб. Заставіцца гімн. Цяпер аб'яўлена конкурс на гэты гімн і ягоную музыку. Але ці трэба нам новы, свежаствораны, не ахрышчаны часам і гісторыяй, кан'юнктуры гімн? Ці хутка ён стане адной з важнейшых святых нацыі? Асабліва калі ў гістарычную народную памяць яшчэ велічная гуцьця колішніх, ахрышчаных нешчаслівым лёсам (дарэчы, тым, які хрысціў беларускі народ і саму Рэспубліку Беларусь) гімн на словы М. Краўцова.

А між тым, гэта велічная мелодыя і выдатны тэкст. І не так важна, што некалькі моманты яго не адэкватна сучаснай палітыцы Беларусі, што яны, можа, палітычна састарэлы. Гэта аўсім не той выпадак, калі патрэбна лабадэвінскі. Такія гімны цывілізаваных краін звычайна арыянічны, але яны называюцца каналінічымі, ахрышчаны крывавай гісторыяй, і ў тым іх мэтакая і духоўная сіла.

Мы прапануем узаконіць гімн на словы М. Краўцова, ажыццявіўшы тым самым дзяржаўны акт па шляху да сапраўднай суверэнасці Рэспублікі Беларусь.

Алесь АДАМОВІЧ, Рымар БАРАДУЛІН, Васіль БЫКАУ.

Беларускі гімн

Муз. Тараскага с. Краўцова

МЫ ВЫЙДЗЕМ ШЧЫЛЬНЫМІ РАДАМІ

Мы выйдзем шчыльнымі радамі На волны родныя свой прастор;

Хай воля вечна будзе з нам! А гвалту мы дамо адпор!

Няхай жыццё магутны, сымалі Наш беларускі волюны дух, волюны дух.

Штандар наш бел-чырвона-белы

Пакрый сабой народны рух. На бой! За шчасцё і за волю Народу славада свайго!

Браты, царпелі мы даволі...

Хай гром грывіць яшчэ мацней! У крывавых муках мы народным Жыццё Рэспублікі сваёй!

Жыццё Рэспублікі сваёй!

На бой! — усе да аднаго! Да аднаго!

Імя і сілу беларуса

Няхай паче і бачыць той, бачыць той.

Хто сямее нам нясціць прымуся І першы выкалі на бой.

Браты, да шчасця мы падходзім;

Хай гром грывіць яшчэ мацней!

У крывавых муках мы народным Жыццё Рэспублікі сваёй!

Жыццё Рэспублікі сваёй!

На бой! — усе да аднаго! Да аднаго!

Імя і сілу беларуса

Няхай паче і бачыць той, бачыць той.

Хто сямее нам нясціць прымуся І першы выкалі на бой.

Браты, да шчасця мы падходзім;

Хай гром грывіць яшчэ мацней!

У крывавых муках мы народным Жыццё Рэспублікі сваёй!

Жыццё Рэспублікі сваёй!

На бой! — усе да аднаго! Да аднаго!

Імя і сілу беларуса

Няхай паче і бачыць той, бачыць той.

Хто сямее нам нясціць прымуся І першы выкалі на бой.

Браты, да шчасця мы падходзім;

Хай гром грывіць яшчэ мацней!

У крывавых муках мы народным Жыццё Рэспублікі сваёй!

Жыццё Рэспублікі сваёй!

На бой! — усе да аднаго! Да аднаго!

Імя і сілу беларуса

Няхай паче і бачыць той, бачыць той.

Хто сямее нам нясціць прымуся І першы выкалі на бой.

Браты, да шчасця мы падходзім;

Хай гром грывіць яшчэ мацней!

У крывавых муках мы народным Жыццё Рэспублікі сваёй!

Жыццё Рэспублікі сваёй!

На бой! — усе да аднаго! Да аднаго!

Імя і сілу беларуса

Няхай паче і бачыць той, бачыць той.

Хто сямее нам нясціць прымуся І першы выкалі на бой.

Браты, да шчасця мы падходзім;

Хай гром грывіць яшчэ мацней!

Здымаецца кіно

Камера страйкаўцаў не палохае

У дні жыццёвага лутчу, у тых месцах, дзе з'яўляліся прадстаўнікі страйкаўцаў, іх суправаджаў адымачная камера беларускіх дакументалістаў на чале з Міхаілам Ждановічам і Юрыем Гарульшым.

Зрэшты, суправаджаў і дагэтуль, і пасля, калыколі з

вясны кінематграфісты адымавалі дакументальныя фільмы пра страйкавы рух на Беларусі.

Можна сказаць, ідуць па шляху польскага рэжысёра Андэя Вайды, які стварыў у 80-я гады гісторыю «Салідарнасці».

Фільм адлюструе перыпетыі «красавіцкага наступлення» рабочага класа, пазнаёміць з вядомымі лідэрамі «страйкавага

руху — народным дэпутатам Рэспублікі Беларусь і Мінскага гарадскога Савета Сяргеем Антончыкам, яго латвінчэўкам мінчанінам Георгіем Мухіным, аршанцам Міхаілам Разумавым і іншымі.

Аля БАБКОВА.

(Пэрс-досье Саюза кінематграфістаў Беларусі).

Государство против личности

Мы должны иметь обеспеченную старость, а не миску

дармовой похлебки.

О предстоящей либерализации цен уже сообщали средства массовой информации. Это вызвало новый торговый ажиотаж. С прилавков сметается все полчиством. У кого есть деньги, те закупаются впрок. А у кого их нет?

Двухмиллионная армия пенсионеров Беларуси, большинство из которых нетрудоспособны и уже давно живет за чертой бедности, со страхом смотрит в будущее. Кто им поможет выжить в этой тяжелейшей ситуации, которую именуют «шоковой терапией»?

Отвечая на вопросы депутатов на проходящей сессии Верховного Совета Беларуси, премьер В. Кебич сказал, что пенсионеры у нас защищены, так как могут покупать товары по социально низкому ценам.

На следующий день пенсионеры толпами пошли в магазины, где раньше покупали такие товары, но не нашли там ни товаров, ни отделов, в которых их раньше продавали. Они уже ликвидированы. А если уже ликвидированы, то почему энтузиазму торговых работников, то продают так пенсионерам обыкновенные товары, что похлебке.

В магазине № 18 «Обувь» протолкаться пенсионеров трех районов города, в свое время на всех желающих обуви была заведена картотечка. Сейчас, когда товаров по социально низким ценам нет, работники магазина не забыли своих пенсионеров и стараются распределить между ними поступающую обувь. Но нежелая этой работы — распределять, когда еще время приходится выдерживать «катаки» со стороны других покупателей, требующих свободной продажи. Да и сможет ли магазин обуть всех, кто на очереди стоит более 10 тысяч человек? Вероятно, кое-

кто из стариков так и не успеет купить вожделенные теплые сапожки.

Действительно, два года назад наше правительство повернулось лицом к престарелым гражданам. В 1989 году издано постановление «О некоторых мерах по стимулированию производства товаров для лиц старшего возраста по социально низким ценам». Оно было подкреплено суммой в 2 миллиона 650 тысяч рублей, выделенной тогдашним ВЦСПС Министерству легкой промышленности БССР.

Двадцатипяти предпринятых отраслей были доведены объемы по выпуску товаров по социально низким ценам. Исходя из этой проблемы, уже тогда столкнулись с монополием и энтозиом производителей. Некоторые предприятия даже не пожелали принять эти жалкие по их меркам, лоточные деньги, чтобы тем не связываться с таким невыгодным делом, как производство дешёвых товаров.

Однако кое-какие товары появились, были открыты отделы в магазинах, и хоть немного породавали все же вниманием этих людей. Но радость была недолгой. После 2 апреля

1991 года все товары, амушечные с индексом «Э» (по социально низким ценам) были переименованы как обычные.

Как мне сказали в Министерстве легкой промышленности республики, таких товаров уже не выпускают, и нет самого термина «товары по социально низким ценам». Значительно возросли цены на сырье: хлопок, шерсть, и производители ни под каким видом нельзя заставить выпускать дешёвые и добротные товары.

Получая за свой труд 15 копеек с рубля, они ничего не накопили на старость, остались нищими и униженными. Особенно это ошущено сейчас, когда произошло расхождение нашего общества на богатых и бедных. Новоявленные богатые, нажившие свой капитал не воемудре праведным путем, пытаясь возродить старые традиции, достав из сундука такие пропахшие нафталином понятия, как милосердие и благотворительность. Хочу напомнить им, что слово «милосердие» имеет общий корень со словом «милостыня», а милостыню в те давние времена подавали калекам и сиротам. И оторвать берет, когда видишь в газете улыбающегося и довольного лица старушки, отработавшей на государство не один десяток лет, за миской дармовой похлебки.

Но все то, что мы сейчас приватизируем, а акционировать, создаю трудом этих стариков и старушек, построено на их деньги. Эти люди должны иметь обеспеченную старость согласно их вкладу в наше народное богатство, которое сейчас нагло растаскивается склянными мира сего.

Валентина БИЛИДА

Программа телепередач

Среда, 27 ноября

Программа БТ

8.30. Утро республики.

8.45. Концерт.

9.00. ТВ-школа. Музыка и танец. 2 класс.

9.20. Лира.

10.05. Журнал белорусского кино. «Наш человек в Сан-Ремо».

11.50. «Выборы высочайшего».

«В дельте Вили». Док. фильм.

12.30. «К-2» представляет.

13.25. Место происшествия — Лешин Луг. Док. фильм.

14.05. Концерт В. Пикайевова (скрипка).

15.10. «Репортаж у края бездны». Док. фильм.

16.00. «Танцует Ирина Колпакова». Фильм-концерт.

16.30. Для школьников. Пригласительный билет. Гости из Симферополя.

17.00. «Добрый лес». Мультфильм.

18.00. «Наследия». Док. фильм.

18.25. «Здравствуй, поле!».

Телепередача о войне-афганской трагедии из Вилейского района П. Петрушевиче.

19.00. Панорама.

27 ноября

Заказы на эм-
после 29-66-59.
це — 2-49-35;
у Варшаве —
— 6-35-38; у

ИНДЕКС 63868.
Выходит еженедельно, кроме воскресенья и
последнего числа, 250 раз в году.
Тираж 300 тыс. экз.

Подписана в печать в 19.10.
Газета отпечатана в типографии издатель-
ства «Белорусский Дом печати».
Способ печати — офсетный, формат А-2.
М 123456789101112

Галоўны рэдактар
Іосіф СЯРЭДЗІЧ.

ісц

0010, Мінск,
эл. 29-65-50.